

BOGOLJUB

CERKVENI LIST ZA SLOVENCE.

Štev. 2. Leto II.
V LJUBLJANI, 28. januarja 1904.

Izhaja

vsak drugi četrtek
po I. in 15. dnevu v mesecu.

Izdaja „Katoliška bukvarna“.
Tiska „Katoliška tiskarna“.
Urejuje Janez Ev. Kalan.

Cena

mu je na leto 1 K 60 vin.
Zunaj Avstrije 2 K 8 vin.
Za Ameriko 2 K 60 vin.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Bogoljuba“ v Zapogah, P. Smlednik, (Kranjsko).
Naročnina in inserati pa: Upravništvu „Bogoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice 2.

~~~~~

Vsebina II. zvezka:

	Stran
Marijino leto	17
Beseda Marijinim družabnikom	19
Berite, stariši berite!	22
Življenje sv. očeta Pija X.	23
Propaganda v Rimu	26
Razgled po katoliškem svetu	28
Cerkveni razgled po domovini	28
Odpustki meseca februarja 1904	31
V molitev se priporočajo	32

~~~~~

Listnica uredništva. Mnogim dopisnikom: Prosimo potrpljenja! Nismo mogli vseh poročil v list spraviti. — Tudi članka o sv. R. Telesu in „Šola krščanske popolnosti“ sta, žal morala izostati.

BOGOLJUB

CERKVENI LIST ZA SLOVENCE.

Marijino leto.

Da, Marijino leto, — tako bomo lahko imenovali tekoče leto 1904. Zakaj, to že gotovo veste, dragi bravci. Celo leto bo prepleteno z velikimi in lepimi slovesnostmi v čast Mariji, brez madeža spočeti.

Pa naj pojasné to reč, bolje kakor moremo mi, besede presvetlega ljubljanskega knezoškofa, s katerimi napovedujejo te slovesnosti v „Škofijskem listu“. Mislimo, da je prav, če jih sem postavimo, v kolikor je to vernikom potrebno ali vsaj koristno vedeti.

„Prihodnje leto nam bo prineslo veliko veselje: 8 decembra 1904 bomo obhajali petdesetletnico onega preradostnega trenutka, ko so sv. Oče Papež Pij IX. slovesno razglasili, da je nauk o brezmadežnem spočetju prečiste Device Marije od Boga razodet in se mora torej kot strogo verska resnica verovati in sicer tako, da bi bil kot krivoverec iz cerkve izobčen vsakdo, ki bi te resnice ne hotel sprejeti

Ker se je od mnogo strani izražala želja, naj bi se petdesetletnica omenjenega veselega razglasenja prav slovesno praznovala, so pokojni sv. Oče papež Leo XIII., ki so bili sami kot škof pri razglasenju pričujoči in so bili goreč častivec prečiste neomadeževane Device od mladih nog, s pismom z dné 26. majnika 1903 sestavili odbor kardinalov,

ter mu naročili, naj poskrbi za to, da se ta petdesetletnica obhaja prav slovesno v Rimu in po vsem katoliškem svetu. V tem pismu izrekajo svoje upanje, da bo mogočna Devica in Mati Marija tudi v sedanjih silnih nevarnostih za versko življenje cerkvi posebno pomagala in ji naklonila zmago nad nesrečnimi nasprotniki.

Odbor kardinalov se je veselo, hitro in odločno poprijel naloženega častnega dela in je že v listu z dné 31. majnika raglasil načrt, kako naj bi se po vsem svetu tekom leta 1904. praznovala ta za prečisto Devico Marijo tako častna, za nas pa tako radostna petdesetletnica.

Kardinali so določili za Rim, da se v baziliki sv. Petra in v veliki baziliki Marije Snežnice prav posebne slovesnosti opravijo, da se skliče v Rim shod vseh Marijinih kongregacij in da se v Rimu ustanovi Marijanska knjižnica. Posebno pa kardinali priporočajo po svetu misijone, duhovne vaje, romanja, slovesnejše prireditve za prvo sv. obhajilo, pobožnosti 8. dan vsakega meseca ali v nedeljo po tem dnevu in pobožnosti za duše pokojnih častivcev brezmadežne Device“.

Tako škof v „Škofijskem listu.“

Razume se, da se bo pozivu kardinalov odzval in ustregel ves katoliški svet. Dežela se bo z deželo skušala, katera bi mogla bolj

proslaviti nebeško Kraljico. Največje slovesnosti se bodo gotovo obhajale v Rimu, središču katoliškega sveta, koder se je tudi izvršilo proglašenje Marijinega brezmadežnega spočetja, in pa v Lurdu, največji Marijini božji poti, koder se je Marija sama prikazala pod imenom „Brezmadežno spočetje“, koder je štiri leta po papeževem razglasenju (l. 1858.) Bog sam z Marijinimi prikazovanji in z neovrgljivimi čudeži, ki so se na to godili, očitno pred celim svetom potrdil versko resnico, proglašeno od papeža, da je namreč Marija res brezmadežno spočeta. Zato bodo na ta dva sveta kraja vreli katoličani iz vseh dežel. Ker bo pa vendarle primeroma malokomu dana ta sreča, udeležiti se Marijinih svečanosti v Rimu ali Lurdu, zato se bodo podobne svečanosti vršile bolj ali manj vsepovsod.

8. januarja so pričeli s slovesnostjo v največji rimski Marijini cerkvi, Marija Maggiore, katere se je udeležilo mnogo vernikov in katoliških društev v Rimu.

Na Dunaju se je sestavil poseben odbor (Immakulata-Komitee), ki ima skrbeti za primerne slovesnosti. Odbor je sklenil, da se razun navadnih cerkvenih pobožnosti 8. dne vsakega meseca priredi še: 1. velikanska Marijina slavnostna akademija na Dunaju; 2. vsakoletna božja pot dunajskih mož v Marijino Celje naj se letos posebno slovesno pod imenom in v čast Brezmadežni izvrši; 3. napravi naj se marijanski shod v škofijskem mestu Št. Hipolitu; 4. spomladi se priredi romarski vlak v Lurd; 5. jeseni pa romarski vlak v Rim; 6. k svetovnemu Marijanskemu shodu v Rimu se bodo poslali odposlanci; 7. napravi se posebna zbirka avstrijske Marijanske literature (Mariji v čast pisanih knjig); 8. priredi se splošen shod avstrijskih Marijinih družabnikov.

Velike slovesnosti se bodo vršile tudi v Lincu, v ondotni stolni cerkvi, posvečeni Brezmadežnemu spočetju. Ta cerkev je še nedodelana, a jo zidajo že več kot dvajset let in bo, kakor pripovedujejo, najlepša cerkev v Avstriji, pa tudi doslej najlepša cerkev na svetu, postavljena v čast brezmadežno Spočeti.

Ko takó povsod tekmujejo katoličani, kaj bi mogli lepšega napraviti v čast brezmadežni Devici, tudi mi Slovenci ne smemo zaostati.

In gotovo se bo po vseh slovenskih škofijah Marijin jubilej lepo praznoval. Ljubljanski škof torej v „Škof. listu“ dalje pišejo in določajo:

„V naši škofiji pač ne smemo zaostati, marveč skušajmo tekom celega leta 1904 brezmadežno Devico prav posebno častiti in sicer po navodilu gg. kardinalov, da bodemo složni z vsemi katoličani celega sveta. Zato določujem in priporočam:

Naj se priredé sv. misijoni posebno v onih župnijah, v katerih ga v zadnjih sedmih letih še ni bilo.

Duhovne vaje priporočim za posamezne stanove, prav posebno za dekleške in mladeniške Marijine družbe.

Tudi večja romanja priporočim, namreč skupna za več župnij, ali za več družb, ali za več ljudi enega stanu: v avgustu se name-rava slovensko romanje v Lurd.

Pri pripravi na prvo sv. obhajilo naj se otrokom čiščenje brezmadežne Device Marije prav posebno v srcu vzbuja in utrjuje; naj se dan prvega sv. obhajila darujejo prečisti Devici pred oltarjem Matere Božje doma ali v kaki bližnji romarski cerkvi.

V vsaki župnijski, samostanski in sploh v vsaki cerkvi, kjer je navadna služba Božja, naj se osmi dan vsakega meseca takó proslavi, kakor so dopustili sv. oče Pij X. v odloku z dné 14. avgusta. (Dovolili so namreč, da se sme 8. dan meseca brati sv. maša ne od svetnika, ki na tisti dan zadene, ampak posebna takoiimenovana votivna ali zaobljubna maša v čast Marijinemu brezmadežnemu spočetju). Ta pravica pa velja samo za one cerkve, kjer se ta dan opravi saj mala pobožnost na čast prečisti Devici. Naj se torej tisti dan sv. maši doda ali pa zvečer v cerkvi opravi skupni rožni venec ali molijo lavretanske litanije, ali kaj primerne čita. Ta slovesnost se mora pa, kjer bolj kaže, prenesti na prvo nedeljo po osmem dnevu vsakega meseca.

Za zmanjšanja pijančevanja in grehov zoper šesto božjo zapoved, za razširjanje Marijinih družb in družbe treznosti naj se moli tekom celega leta 1904. po pridigi enkrat „Očenaš in Čiščena Marija“. Verniki naj pa doma večerni molitvi dodadó v isti namen „Očenaš in Čiščenamarija.“

Želeti bi bilo, da bi se shoda Marijinih družb v Rimu udeležili tudi iz naše škofije.

Takó približno določajo škof. V Ljubljani se bo ta pobožnost najslovesnejše obhajala in sicer 8. dan meseca s pridigo, slovesno sv. mašo in litanijami v frančiškanski cerkvi, ki je glavna Marijina cerkev v Ljubljani.

Škof sklepajo: O, naj se zaupanje v brezmadežno Devico še bolj pomnoži, češčenje še bolj razvije in naj nam ona pomaga zoper nesrečne nasprotnike njene in njenega božjega Sina, Jezusa Kristusa!

Tudi mi se iz srca pridružimo tej želji! Naj bi to slovesno proslavljenje Marije brezmadežne res doneslo sv. cerkvi in posamnim kristjanom mnogo milosti, sreče in nebeškega blagoslova! — V ta namen skrbimo, da bomo Marijin jubilej tako prepraznovali, da bo res Mariji dopadlo. O tem bomo izpregovorili obširnejše še prihodnjič.

Postavimo danes sem za sklep molitev, dné 8. septembra od sv. očeta potrjeno in z odpustkom 300 dni obdarjeno, ki naj se opravlja k Brezmadežni v tem njenem slavnostnem letu:

Molitev k Devici brezmadežni.

Devica presveta, ki si dopadla Gospodu in postala njegova mati, brezmadežna po telesu in duhu, po veri in ljubezni, v tej slovesni obletnici, kar si bila pred celim svetom proglašena kot brez vsakega madeža greha spočeta, poglej, prosim, dobrotna siromake, ki prosijo tvoje mogočne pomoči! Zvita kača, ki je prva bila prekleta, uboge sinove Evine neprestano napada in jih ne neha zalezovati. O blažena mati naša, naša kraljica in zavetnica, ki si v prvem trenutku svojega spočetja sovragu glavo strla, sprejmi prošnje, katere — prosimo Te, s Teboj kakor eno srce združeni — predloži pred prestol božji, da bi se v zanjke, ki so nam nastavljene, nikdar ne ujeli, da bi vsi prišli v zavetje zveličanja, in da bi cerkev in krščanska družba v tolikih in takih nevarnostih vendar mogli peti pesem svobode, zmage in miru! Amen.

Beseda Marijinim družabnikom.

Ali vidite, koliko vas je? To je procesija, dolga in nepregledna! In še je ni konca! Zadej še vedno prihajajo in se približujejo nove vrste, nove čete. — Zares, to je veselje! Od ene plati fantje, od druge dekleta se bližajo Materi božji in materi svoji. Vsak s svojim banderom. Dekleta bolj tiho in pohlevno, kakor se jim spodobi; fantje, kot so že po naravi bolj glasni in živi, mahajo z rokami in kličejo. Gotovo vsklikajo: Živio! hurá! Mi smo fantje od fare! Mi smo sinovi Marijini! To je naša čast in naš

ponos! Ne bojimo se nikogar! Vsi pošteni fantje pod našo zastavo! Živela naša mati Marija! Živio! —

Zares prelep prizor, lep kakor solnčno majnikovo jutro! Mladi ljudje, v cvetu let, polni življenja, polni moči, zbrani pred podobo Marijino, združeni v imenu Marijinem. Veseli, korajžni, ponosni na to, s čemer se je vredno ponašati: poštenje, nedolžnost, udanost Bogu! To je naravnost najlepši prizor na svetu! Kdo bi jih ne bil vesel, mladih, poštenih, nedolžnih

ljudi! Kaj lepšega, kaj dražjega si na zemlji ne moremo misliti! To je naša tolažba, naše upanje, naše veselje in naš ponos v hudih in bridkih nam sedanjih časih. Koliko se vendar molitve opravi, koliko svetih pesmi prepoje, koliko se prepereči sirovosti in divjosti, koliko greha in bridkih skušenj se prihrani mladini, koliko jeze in bridkosti njih starišem!

Lepo so se razrasle Marijine družbe po slovenski zemlji, kakor se razrasejo spomladi bele marjetice po zelenih tratah in travnikih. Največ jih je na Kranjskem, mnogo jih je na Štajarskem, nekaj na Primorskem in ena — zgodnja danica, znanilka belega dneva — tudi na Koroškem. Na Kranjskem jih je bilo do konca oktobra l. 1902, ko so bile preštete, 87 mladeniških, 159 dekliških; v njih je bilo mladeničev 4947, deklet 21.959. Med tem je zraslo že nekaj novih v tej in sosednih deželah, in druge se nam še napovedujejo. Obojih skupaj torej na Kranjskem nad 25.000, in po celem Slovenskem blizu 50.000. Zares lepo število! Cela armada Marijinih družabnikov in družabnic!

Da, število je res veliko in lepo. Toda nečesa ne smemo pozabiti! Kaj takega? To namreč, da se družabniki Marijini ne štejejo samo, ampak tudi — tehtajo. Kakor veste, se dandanes večinoma vse na vago prodaja. To je tudi najbolj pravično. Teža najbolj pove, koliko ima kaka stvar v sebi, koliko ima notranje vrednosti

No, in to pravilo nekako velja tudi glede moralne ali npravne vrednosti in veljave ljudi; velja tudi glede Marijinih družabnikov. Tudi tu se vpraša, koliko kdo tehta, koliko ima v sebi, kakšen je. Na številu tedaj je veliko lažje, a nikakor ne vse! Velikega števila smo zelo veseli; toda mnogo bolj še želimo, da bi bili res vsi, ki so, to, kar imajo biti! Da bi bili res vsi Marijini družabniki, sinovi in hčere, vredni tega imena, da bi delali veselje Mariji in čast družbi, h kateri se prištevajo. Svetinja, trak, posvečenje, družbena knjižica, zastava, — lepe reči; prav je, da jih Marijin družabnik visoko spoštuje in zvesto hrani. Toda vendar je vse to le vnanje znamenje tega, kar mora biti znotraj, v srcu. Res, srce mora biti zapisano Mariji. Iz

srca pa izvirajo, v srcu imajo svojo korenino: misli, želje, besede in dejanja. Vse te morajo biti uravnane po Marijinem srcu, po Marijini in torej tudi po božji volji.

Seveda svetniki in angeljci tudi Marijini družabniki niso in ne morejo biti. Ko bi to bili, bi nikake družbe ne potrebovali. Ljudje so, povrh pa še mladi ljudje, živi, časih nekoliko lahkomišeln, k slabostim, k grehom nagnjeni. — Ko ste bili v družbo vsprejeti, ko so vam pripeli ali obesili družbeni trak, niste slekli starega grešnega človeka, ampak obtičal in ostal je v vas, in se morate še vedno vojskovati z njim.

Toda bili ste vsprejeti v Marijino vojsko, stopili ste pod nje zastavo, dobili ste v roke orožje, s katerim se morate vojskovati zoper tistega starega grešnega človeka, zoper hudobni zapeljivi svet in zoper peklenskega zmaja, ki vas zalezuje in ki mu je Marija glavo zdrobila.

Zato se morate sedaj vojskovati kot Marijini vojaki krepko in pogumno; morate dobro sekati okolu sebe z mečem premagovanja, kakor vidite sv. Jurija v oltarju, da seka in prebada vraga pod seboj, ali sv. Marjeto, ki ga s križem v roci odpodi; morate se paziti, ogibati se nevarnosti in priložnosti, v katerih vas kača lahko zaleze in piči.

Ko bi ostali stari grešniki, ko bi se podajali v grešne nevarnosti, ko bi vas le svet veselil: veselice in ples in muzika in nečimrnost in ogledalo in navrtani lasje in pijača in noč, ki ima svojo moč, in kar je drugih takih reči, potem bi se pač ne bilo treba v Marijino družbo zapisavati. Kdor hoče biti neroden, bodi brez Marijine družbe in zunaj družbe! Kdor v družbi hoče take reči početi, ta škoduje veliko več, kakor izven družbe. Družbo, samo na sebi dobro, izpostavlja zasmehu in zaničevanju, češ: Pa v Marijini družbi se take reči godé! To so Marijini otroci! Lepa družba to! — In tudi dobri morajo s slabimi vred in zarad slabih taka očitanja požirati.

Žal, da so se slišale sem pa tam reči iz družb, ki bi se v Marijinih družbah kratkomalo ne smele slišati! ... S takimi garjavimi ovcami bi bilo treba prej kot prej pomesti, da Mari-

jine družbe ne izgubé dobrega imena in da morejo izvrševati svojo lepo nalogo. Vsak udi ma sveto dolžnost, skrbeti za to in preprečiti, da ne bo vaši družbi nobeden skaze delal in da se odpravi prej, predno je društvo pomazal! V kalije treba vsako nerodnost zatreti!

Velika in imenitna je naloga, je poklic Marijinih družb. One imajo namen obvarovati mlade ljudi v nevarnih in norih letih, skozi katere jo brez posebnega varstva malokdo popolnoma srečno izvozi, pametne, poštene in nedolžne, da jim ne bo treba z bridkostjo spominati se najlepših let svojega življenja; ima pa tudi namen, vzgojiti novih dobrih krščanskih gospodarjev in gospodinj, ki bodo zopet dobro znali učiti druge mlajše pravo pot življenja, in s tem vzgojiti nov boljši krščanski rod. Marijine družbe imajo biti kvas človeške družbe. Tej visoki nalogi — boljšati druge — pa morejo ustreči samo taki, ki so sami dobri in zgledni. Kdor je pa sam slab, mora prej sebe popraviti, preden hoče druge!

Seveda je človek slaba, grozno slaba stvar; najboljši se lahko spozabi in pade. Ali pa mu vsaj gorečnost upade; za kar se je včeraj gorko unemal, to ga danes nič več takó ne veseli.

Naj tedaj prvotna gorečnost v Marijinih družbah nikdar ne ugasne! Tisto sveto veselje in tista gorečnost, ki je vladala na dan vsprejema, naj bi bila med družabniki vedno! Zato se na eni strani skrbno ogibajte vsega, kar bi vam utegnilo škodovati; na drugi strani pa se poslužujte pridno vsega, kar pospešuje namen družbe in vašo pobožnost. Med tem so gotovo na prvem mestu redni društveni shodi, katerih se tudi redno udeležujte!

Iščite in vsprejemajte vedno nove nauke in opomine, da ostanete vstrajni! Ako se cvetlici ne priliva, hira, in če se lučici vedno znova olja ne dotaka, ugasne. Poleg ustnih naukov sprejemajte tudi pisane. Zato vam priporočamo tudi, da radi naročajte in berite „Bogoljuba“. Vsi od kraja! No, ukazati vam tega nimamo pravice, a naročamo in priporočamo pa, da bi ga prav vsi brali. Zakaj? Zato, ker je to vaše

glasilo, vaš časnik. Dandanes, kjer je deset ljudi skupaj enih misli, pa že morajo društvo ustanoviti in svoj list imeti. Letos imajo že knajpovci — prijatelji vode — svoj slovenski list. Med Nemci pa imajo svoje časnike gostilničarji, lovci, trgovci in vsakojake vrste ljudje. Pa bi ga ne imelo skoro 50 000 slovenskih Marijinih družabnikov! — Samo, da je bolj pametno, posebno pri nas Slovencih, ki nas je bolj malo, da spravimo več reči pod eno streho in več namenov združimo v en list. Kdor je bogoljub, je gotovo tudi Marijoljub in pravi Marijoljub je tudi bogoljub in bo rad imel tiskanega „Bogoljuba“. Če bi ga to ne veselilo, bi pač pokazal, da je prišel v Marijino družbo ne skozi vrata, ampak skozi dimnik. Ako se ne more vsak sam naročiti, vzame naj se vas več skupaj, pa vrzite skupaj tiste groše, in potem naj gre list iz rok v roke! Kdor pa lahko stori, naj si ga pa sam naroči. Bolj gorečim bi se gotovo zamalo zdelo, da bi ne imeli sami svojega lista. Ker pa mnogi družabniki „Bogoljuba“ gotovo še ne poznajo, pokažite in priporočite jim ga vi, ki ga že imate ali vsaj poznate!

„Bogoljub“ bo pa po svoji moči skrbel, da bodo Marijine družbe vedno lepo cvetele, Mariji v čast, vsem dobrim ljudem v veselje. Dasi je vsaka človeška stvar podvržena slabostim, vendar skušajmo pri družbah, ki nosijo Marijino ime, vse slabe izrastke in izrodke krepko zatirati, da ne bodo onečeščevale Marijinega imena in da bodo dosežale svoj lepi namen.

Marijine družbe pa take, kakoršne imajo biti, in mladina v njih zbrana, poštena, nedolžna, za vse dobro uneta, to je pa stvar, ki ji ni enako lepe na svetu, stvar, ki mora veseliti vsakega dobrega človeka. „O, kako lep je čist rod v svetlobi; zakaj njegov spomin je večn, ker je spoznan pri Bogu in pri ljudeh! Ako je pričujoč, ga posnemajo; kadar se pa očem odtegne, po njem hrepené, in kronan vekomaj obhaja zmago, ker je zmagal boj za plačilo neomadeževanih.“ (Knjiga Modrosti, IV, 1, 2.)

Berite, stariši, berite!

Kaj pa?

„Pouk krščanskim staršem“.

Knjižica s tem naslovom je romala po ljubljanski škofiji prve dni novega leta v 10.000 odtiskih, kot novoletni dar ljubljanskega škofa krščanskim starišem. Knjižica ta je živa priča očetovske ljubezni našega škofa do sebi izročenega ljudstva. In mi temu našemu ljudstvu, to je onim izmed ljudstva, katerim je namenjena, namreč starišem, ne moremo drugega reči, kakor: vzemite in berite! In zopet in zopet vzemite in berite!

Mi ne poznamo knjige, ki bi bila bolj potrebna kakor ta. Zakaj? Vsake količkaj težke in važne reči se morejo ljudje učiti in celó skušnje, trde skušnje delati, preden začno delo izvrševati. Rokodelci se morajo učiti po tri, po štiri leta, trgovci se morajo učiti, tudi kmetovati se je treba učiti, učitelji, uradniki in drugi se morajo učiti dolga, dolga leta in časih še več, kakor potrebujejo, — samó najtežjega in najmenitnejšega dela, vzgajati ljudi, tega se ni treba nič učiti!! To delajo stariši kar na slepo srečo, kakor jim ravno „ven pade“. Če dobro, prav; če ne, no, se pa tudi potrpi. Tako nalahko, tako tjavendan se ravna z vzgojo. Zato je toliko slabih ljudi na svetu, ker je toliko slabe vzgoje...

Stariši imajo večinoma — vsi tudi ne, — a večinoma imajo dobro voljo, svoje otroke dobro vzgojiti. A ne znajo. Kako bodo znali, če se niso nikoli učili? Nekateri mislijo, da bodo s tem prav dobro opravili, če jih prav pridno zmerjajo, tepejo in kolnejo; drugi s tem, da jim vse puste veljati in v vsem ustrezajo. Ni čudno, da se imajo stariši tolikokrat potožiti nad svojimi otroki, da jih nočejo ubogati, da jih žalijo. Pokorščino in druge podobne čednosti je treba znati vzgojiti.

In kakor je ta nauk sam na sebi potreben, tako je tudi knjižica, ki ga obdeluje, lepo sestavljena, da se kaj prijetno bere. Nauki sami na sebi so lepi, pa so tudi prepleteni s premnogimi zanimivimi zgledi iz domačega in tujega življenja. Knjižica je v resnici izvrstna.

Pomanjkljivosti, ki se držé vsakega človeškega dela, so tako malenkostne, da vpricho vrlin skoro izginejo. (Le malo bolj pregledne razdelitve bi si želeli.) Zato je le želeti, da bi se kar mogoče razširila; razširila tako, da bi jo imela vsaka slovenska družina.

Tako knjigo bi bila morala izdati družba sv. Mohorja! Mi smo že pred nekaj leti to povedali, pa nas niso poslušali. Na ta način bi se bila najbolj in tudi najceneje razširila po vsem Slovenskem. Sedaj so jo škof dali 10.000 zastonj, — zares prelep dar! A to ne bodi dosti! Kakor smo rekli, vsaka krščanska družina, vsak zakonski par, ki ima vsaj enega otroka, naj si jo preskrbi! Cena je tako nizka, da jo lahko zmaga tudi siromak. In če tudi težko, te krajcarje bi bilo vredno pristradati! — Če bi je pa res nekateri ne hoteli naročiti, češ, da je ne morejo, pa bi storil zelo plemenito delo krščanskega usmiljenja, kdor bi jo takim podaril. — Želeti je, da knjižica udari čez mejo kranjske dežele in se razširi po vsem Slovenskem. Zeló koristno bi bilo, ljudem pri tem na roko iti. Knjižica se dobi v Ljubljani v Zadržni tiskarni za borih 50 vin. (25 krajcarjev). Naročajte jo, pa kmalu!

Knjigo pa ni dosti imeti, ampak jo je treba tudi brati in ne le enkrat v naglici prebrati, ampak res preštudirati. Kar je katekizem za otroke, nekaj takega je ta knjižica za stariše. Najbolje bi jo bilo iz glave znati; kakor ogledalo bi jo morali vsak dan pred očmi držati. Stariše bi bilo dobro vprašati, če so jo brali in kaj so si iz nje zapomnili.

Knjižica je namenjena tudi ženinom in nevestam. Po vsi pravici! — Morda se bo komu neumno zdelo, kar bomo sedajle povedali in vendar ni tako neumno. Vsak ženin in nevesta bi morala napraviti skušnjo iz te knjižice, predno sta poročena. Kaj pravite na to? Čevljarski učenec mora tudi skušnjo napraviti, pre-

den sme narediti en ubog škorenj. Zdravnik in živinozdravnik morata tudi skušnje, pa še več skušenj narediti, preden smeta začeti zdraviti. Kako napačno bi bilo, če bi bila vsled svoje nevednosti kriva, da bi kak človek prezgodaj umrl, ali le kako živinče poginilo! In kaka škoda v primeri s tem je to, če se vsled nevednosti starišev — en človek vekomaj pogubi?! . . .

Kolajno bi poudarili le-še dvoje. Prvič: Berejo naj jo tudi očetje, ne samo matere! Ne samo mati je odgovorna za vzgojo in za zveličanje otrok, oče pa naj bi se pečal le z delom, s kupčijo in z vsem mogočim, samo z otroci ne, ki so istotako njegovi in za katere bo ravno tako odgovarjal. Pri odraslih otrocih oče še več opravi kakor mati, zlasti pri fantih, ako zastavi svojo moško besedo in svojo očetovsko veljavo.

Drugič: Naj bi knjižica zašla tudi v gosposke družine, kjer se zlasti veliko greši proti krščanski vzgoji otrok. Ti ljudje so časih grozno zapuščeni in nevedni. Nekateri bi tudi radi prav ravnali, pa ne znajo. K pridigi ne smejo hoditi, ker so preveč učeni. Brali bi

pa morda vender še kaj dobrega, ko bi v roke dobili. — Nekateri izobraženi stariši so pa tudi prav verni in pobožni. Pa njih otroci so še v veliko večji nevarnosti, da zaidejo na slaba pota, kakor kmečki otroci, in da tudi popolnoma vero izgube, ker toliko slabega vidijo in slišijo po šolah, v družbah, v knjigah in ničvrednih časnikih. Zato imajo, žalibog, mnogokrat pobožni stariši popolnoma brezverne otroke. Taki stariši si morajo še vse drugače prizadeti, da bodo njih otroci v viharjih sveta mogli kljubovati vsem skušnjavam, ostati verni in poštene. To morajo pa znati, in zato se morajo učiti! Ko bi vsi stariši tako ravnali, kakor uči ta knjižica, bi ne bilo toliko nevere med tako imenovanimi izobraženci. Dajte jim jo v roke!

V otrocih je vsa sreča ali nesreča starišev. Drevo se sodi in pozna po sadovih, zakon pa po otrocih. — V otrocih, v mladini, je tudi vsa sreča ali nesreča našega naroda. Zato si na vso moč pobrigajmo za dobro vzgojo mladine! „Pouk krščanskim staršem“, starši, naročite, vzemite in berite!“

Življenje sv. očeta Pija X.

(Nadaljevanje.)

1. Domovina.

Sv. oče Pij X. je rojen v Zgornji Italiji, v vasi Rieze blizu mesta Kastelfranko v škofiji Trevizo. Zgornja Italija — Beneško in Lombardija — je spadala od leta 1807 do 1866, torej v letih, ko je bil sv. oče rojen, do njegovega 31. leta, pod avstrijsko cesarstvo. Njegov brat Angelo je bil celo avstrijski vojak. Škofija Trevizo je sosedna škofiji v Benetkah in v Padovi. Kdor se od nas pelje v Rim, pelje se mimo Treviza in obstoji na ondodnem kolodvoru. Ako bi pa hoteli obiskati papežovo rojstveno vasico, se bomo peljali od Treviza dalje mimo Benetk, ki ostanejo nekoliko na strani, do Padove. Od Padove se obrne železnica proti Rimu na jug; mi pa bi morali sesti na železnico, ki vodi proti zahodu do Kastelfranka, ki je zadnja postaja, kjer treba izstopiti. Od Kastelfranka je še ena ura pešpota, pa smo — v Riezi.

Prostrana, rodovitna raván se razprostira tod daleč, daleč na okolu; v daljavi se vidijo južni odrastki Alp. Ravčina ta je podobna velikanskemu vrtu; med njivami so nagosto nasajene murbe in druga drevesa, po katerih se ovija vinska trta.

Rieze je mala vas z župnijo. Župna cerkev nima nič posebnega na sebi, a je lična; prenovljena je bila pred par leti s pomočjo sedanjega papeža, takrat beneškega patrijarha. Zvonik stoji na samem, ter je visok in tenak kakor šilo, podoben cerkvenemu stolpu v Benetkah, ki se je predlanskim porušil.

Rojstvena hiša Pija X. je enonadstropna. To pa ne pomeni nič posebno imenitnega, ker na Laškem so večinoma vse hiše take. Ima štiri okna spodaj in ravno toliko zgoraj. Hiša je čisto preprosta zunaj in znotraj. Zadej je nekoliko vrta. Pij X. je v prejšnjih letih, kot duhovnik, škof in kardinal, rad

prišel domu pogledat. Ko je bil izvoljen za papeža, so njegovi domači in rojaki okrasili rojstno hišo in celo vas. Koliko tujcev je tiste dni prihitelo sem ogledat si to samo na sebi neznatno, a znam nito hišo in kraj! Seveda so jo tudi fotografirali in nje podoba se je kazala daleč naokolu po svetu.

Kako se je moral kardinal Sarto, prišedši domú v domačo hišo in zroč skozi zgornja okna doli na vrtiček, spominati svojih otroških let, ko je tukaj brezskrbno skakljal in se igral! Sedaj je kot škof in patriarh imel obdelavati drug in drugačen vrt. Toda še vse večji vrt ga je čakal, da ga obdeluje: iz malega vrtiča v Riezu, kjer je nekda kopal in gradil, zidal in podiral, je nastal velik, prostran vrt — po vsem svetu razprostrte katoliške Cerkve...

Sedaj je pač ne bo videl Pij X. svoje rojstvene hišice več. Zamenjal je to priprosto vaško hišo s hišo v večnem mestu Rimu, ki je najimenitnejša izmed vseh človeških bivališč, s palačo vatikansko, ki hrani toliko lepega v sebi, toda — zanj nima izhoda. Tisoči in stotisoči prihajajo noter in odhajajo zopet vsi srečni ven, on pa ne bo več prestopil njenega praga.

Dné 27. sept. so na rojstveni hiši papeževi v Riezu slovesno odkrili spominsko ploščo. Napis na njej se glasi: V tej hiši je bil rojen Pij X. 2. junija 1835. On je pokazal svetu, kakor Kristus Gospod, da zna združevati krepkost s ponižnostjo, ljudomilost z močjo in oblastjo! V teh kratkih besedah je res dobro izražen značaj sv. očeta: odločen in krotak, resnoben in ljubezniv obenem. — Od daleč naokolu so ljudje privreli k slavnosti. Ko se je plošča odkrila, so navdušeno klicali: Živio Jožef Sarto! Živio Pij deseti!

2. Rodbina.

Dedje Pija X. se precej daleč nazaj pomnijo. L. 1651. je bil rojen njegov praprastari oče Vincenc, l. 1687 prastari oče (praded) Janez, l. 1725 stari oče (ded) Angelo. Sin tega pa, oče sv. očeta, z imenom Janez, je bil rojen l. 1792 in umrl l. 1852, star 60 let.

Letá je imel poleg hiše, ki smo jo opisali, le še dve mali njivi zemljišča. To je bilo

njegovo edino imetje. In ker s tem ni mogel živiti svoje dokaj obilne družine, je opravljal tudi službo občinskega sluga in je imel kot tak vsak dan staro „cvancgarco“ plačila.

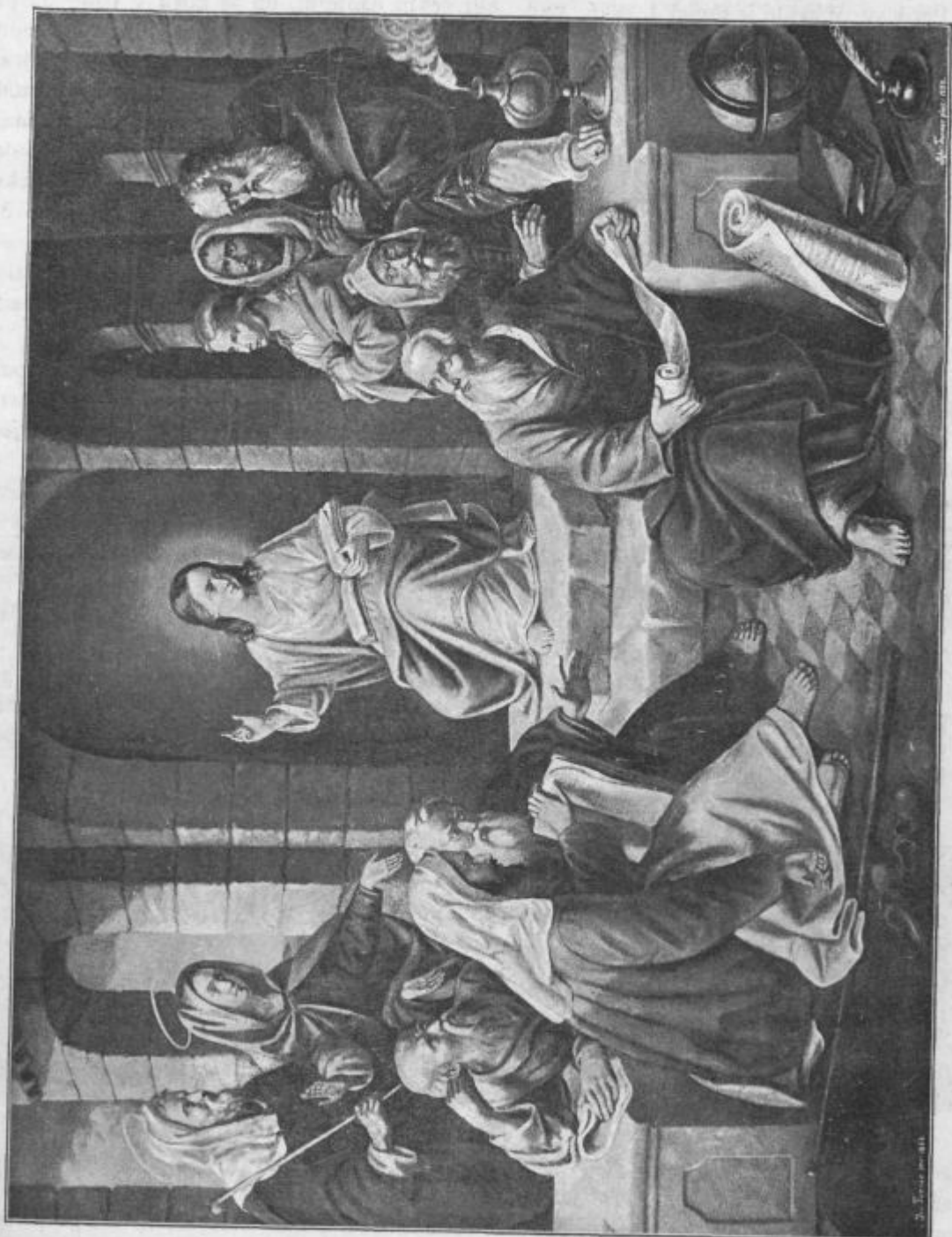
Njegova žena Marjeta Sanson, mati svetega očeta, je bila rojena l. 1813, bila je torej dosti mlajša od moža. Poročila sta se 13. februarja l. 1833. Imela sta osem otrok, ki so vsi pri življenju ostali. Prvi med njimi je bil sedanjí papež, rojen 2. junija l. 1835 in krščen prihodnji dan, 3. junija, na imé Jožef.

Dve leti pozneje je bil rojen brat Angelo. Ta je bil, kakor smo že povedali, avstrijski vojak in je bil kot tak l. 1859. in 1866. v bitki pri Solferinu in Villafranki. Potem je bil pismo-noša na deželi, sedaj pa je poštar v mestecu Grazie pri Mantovi in ima pri tem malo prodajalno za sol in tobak.

Za tema je bilo šest deklic. Izmed teh so bile tri: Marija, Roza in Ana pri bratu, patriarhu v Benetkah in so sedaj v Rimu blizu Vatikana. Dve sta se omožili.

Eden nečakov papeževih (sestrin sin), Janez Parolin, je župnik; eden sorodnikov je gimnazijski profesor; in neki drug izdaja v Benetkah, ravno nasproti patriarhalni palači, neki liberalni list „Il Gazzettino“, kar je delalo patriarhu velike britkosti. Da duhovnikom njih sorodniki večkrat žalost in sramoto delajo, to se kaj rado dogaja.

Prve kali pobožnosti in čednosti so bile vsajene v srcu malega Jožka v domači hiši. Oče kakor mati sta bila preprosta, delavna in pobožna človeka, zadovoljna s svojim stanom, zvesto izpolnjujoča svoje dolžnosti in skrbeča pred vsem za to, da bi svoje otroke v božjem strahu in krščansko vzgojila. — Neskončno veliko je ležeče na tem, v kakem zraku živi mlada človeška rastlinica, otrok; ali v mrzlem zraku verske malomarnosti, ali v svetlem svitu lepega krščanskega družinskega življenja. Vsi pobožni ljudje skoro brez izjeme se imajo za to srečo zahvaliti v prvi vrsti svojim starišem, zlasti materi. Kar pa je domača hiša zamudila in zanemarila, tega ne nadomesti in ne popravi nikdo.

Dvanajstletni Jezus v templju.

Deček.

Prvi poduk sta dajala malemu Jožku domači župnik Fusarini in neki učitelj z nemškim imenom Geçerle. Jožek je kaj rad k sv. maši stregel. Prvo sv. obhajilo je prejel l. 1846, star 11 let. V Riezu živi še več ljudi, ki so s sedanjim papežem vred bili prvič pri sv. obhajilu. Birman je bil šele pozneje.

Četrtnko ure proč od vasi Rieze je stala od košatih dreves obdana Materi božji posvečena kapelica, kamor so vsako leto prihajale procesije iz sosednih župnij. Za našega Jožka je bilo največje veselje, če je smel v nedeljo popoldne iti z očetom tja do kapelice. Večkrat so pa ljudje videli malega dečka tudi samega ondi klečati pred Marijino podobo. Tudi pozneje kot škof in kardinal, kadar je prišel domú, je šel tja počastit Mater nebeško v kapelici.

Dobri župnik Fusarini, videč pobožnega in naderjenega dečka, se je zavzel zanj in ga odločil, da mora iti dalje v šolo. V Riezu so imeli le dvorazredno šolo; zato je župnik Jožka sam privatno poučeval v vseh potrebnih rečeh, zlasti v latinščini, da bi ga mogel poslati delat skušnjo za vstop v gimnazijo v bližnjem mestu Kastelfranku. Dečko je skušnjo dobro prestal in vstopil v gimnazijo.

Seveda je moral Jožek pičlo uro trajajočo pot iz Rieza do Kastelfanka in nazaj vsak dan

peš prehoditi. Kastelfranko je staro mesto z visokimi častitljivimi stolpi in lepo cerkvijo. Vsako jutro se je napravil na pot s kosom kruha ali mrzle polente v žepu. Ker so mu bili čevlji nadležni, jih je nosil v roki, da jih je pred mestom obul. Ko pa je začel z njim mlajši bratec Angelo pohajati v šolo, tedaj se mu je pot do šole znatno polajšala pa tudi bolj imenitna postala. Jel se je namreč, imenitno kakor kak gospod, — voziti v šolo. Oče namreč jim je kupil voziček in oslička, ki je potegnil mlada študentka vsak dan do šole in nazaj Jožek, kot starejši, je imel seveda pravico, vajeti in bič držati in le malo-kedaj se je posrečilo mlajšemu Angelo to imenitno pravico doseči.

Ko sta opravila šolo, čakalo jih je doma delo v hiši in na polju. Eden je moral kravo pasti, drugi je donášal drva ali pomagal, kjer-koli je bilo treba. Jožek, kot najstarejši, je pač moral pomagati starišem tudi pri izreji mlajših sestic. Pestoval jih je, učil hoditi in moliti in kar je drugih takih umetnosti in sitnosti z mladim rodom.

Prvo spričevalo, ki ga je prinesel mladi študentek iz šole, je bilo v vseh rečeh izvrstno. Sedaj je bila za skrbnega župnika gotova stvar, da mali deček ni poklican za kmet-skega hlapca, ali za občinskega sluga, ampak — za kaj več.

Propaganda v Rimu.

Zadnjič smo pisali o Afriki. Ta je najbolj zavržen, najbolj zapuščen, pomoči najbolj potrebni del sveta. Zadnja desetletja pa so se ga misijonarji lotili od vseh strani, da ga osrečijo z lučjo krščanstva in otmejo iz suženjstva in poganstva.

A animati nas mora stanje sv. cerkve po vsem širnem svetu. Kristjan, ki mu je na srcu kraljestvo božje in izveličanje duš, močno želi, da bi vso vesoljno zemljo obsijala z veličavna luč svetega križa.

V ravno preteklem stoletju se je misijonsko delovanje katoliške cerkve zelo razvilo. Na vse kraje in konce zemlje hité misijonarji s križem v roki, podjarmit zemljo svetemu križu.

Središče misijonskemu delovanju po vsem svetu je zavod z imenom „Propaganda“ v Rimu. Propagare se pravi: razširjati. „Propaganda“ torej zavod za razširjanje sv. vere. Na trgu starega poganskega Rima je stal takomenovani zlati miljin kamen, od katerega so šle vojne ceste na vse strani do konca državnih mej. Propaganda je tak kamen v krščanskem Rimu, in misijonska pota gredo od njega na vse strani do kraje zemlje.

Cerkev je vedno izpolnovala povelje Gospodovo: „Pojdite po vsem svetu in učite vse narode!“ Apostolski zbor je bila prva „Propaganda“, in za njimi so prišli drugi možje, ki so ponesli luč resnice poganskim narodom. Poseben zavod z imenom „Propaganda“ pa je ustanovil papež Gregorij XV. leta 1622. Neki španski prelat Vives pa ji je podaril ob početku veliko palačo z znatno svoto denarja vred.

Na čelu „Propagande“ stoji vedno en kardinal. Mesto prefekta „Propagande“ je zelo imenitno in papeži izvolijo za to mesto katerega izmed najodličnejših in najbolj izvrstnih kardinalov. Sedaj zavzema to častno mesto kardinal Hieronim Gotti, ki je dobil tudi pri volitvi papeža precej glasov. On je sin navadnega delavca, težaka, je redovnik-karmelit, jako učen mož in živi zelo ostro, spokorno življenje.

Njegov prednik je bil sloveči kardinal Miečislav Ledochowski, po rodu Slovan, Poljak. On je bil stric predstojnice družbe sv. Petra Klaverja, grofice Marije Terezije Ledochowske. Njegovo sliko smo prinesli v lanskem letniku.

Pod oblastjo prefekta „Propagande“ pa ne stojé samo misijoni, ampak tudi katoliška cerkev sploh po vseh onih krajih, koder še ni prav popolnoma urejena cerkvena uprava, ali kjer so katoličani v manjšini. To so skoro vsi kraji razun Evrope, Južne Amerike in Meksike. Tudi Severna Amerika in nje „Združene države“ spadajo pod Propagando. Pa tudi evropske

države: Anglija, Rusija, Skandinavija, Balkan in Nizozemsko, koder so katoličani v manjšini, so podrejene Propagandi. In zaradi te obsežne oblasti imenujejo prefekta Propagande „rdečega papeža“; papeža, zaradi velike oblasti, rdečega zato, ker kardinali nosijo rdečo škrlatno obleko. Vsak teden dvakrat gre „rdeči papež“ „belemu“ papežu, sv. očetu, poročat o stanju misijonov in prosit odobrenja za razne naredbe. Leta 1898. je bilo Propagandi podrejenih 374 škofij, 134 apostolskih vikarijatov in 51 apostolskih prefektur. Apostolski vikarijati in prefekture so tudi nekake škofije, a ne še dosti razvite; ustanovljajo se po misijonskih krajih, kjer so katoličani še v manjšini med drugoverci. Apostolski vikariji in prefekti so škofje, a nimajo še svoje prave škofovske stolice in stolne cerkve, nimajo semenišča, kapitlja (kanonikov), nimajo župnij. Najprej se ustanovi apostolska prefektura, potem se povzdigne v vikarijat in nazadnje se razvije v pravo škofijo.

Propaganda ima tudi svojo tiskarno, takozvano mnogojezično (poliglotno) tiskarno. V njej so se tiskale in se tiskajo za misijonarje in od njih spreobrnjene narode knjižice v najrazličnejših jezikih. Za papeža Gregorija XVI. so tiskali v 55 jezikih, 27 evropskih, 22 azijskih, 3 armenskih in afriških. Leta 1870, so tiskali „očenaš“ v 250 jezikih, pri čemer so rabili 180 raznih vrst črk.

Propaganda potrebuje za svojo delavnost mnogo denarja. Ta se je nabral v teku časov z darili papežev in vernikov. Leta 1884. je pa zadel Propagando v tem oziru grozen udarec. Lačna laška vlada ji je pobrala vse kapitalije in se zavezala mesto njih samo vsakoletne obresti plačevati. A s tisto „pravico“, s katero je pograbila kapital, nekega lepega dne lahko odreče tudi obresti. Razun tega brez dovoljenja laške vlade niti ne sme zavod novih daril sprejemati, in če jih sprejme, jih mora zopet državi „v oskrb“ izročiti. Propaganda mora prosjačiti za to, kar je njenega in še je v nevarnosti, da izgubi vse, kar je njenega. To je v resnici božji rop v pravem pomenu besede, ki se bo bridko maščeval nad Italijo. Katoliški misijoni pa se kljub temu razvijajo vedno lepše.

Zelo vesela novica za vsakega zavednega katoličana je ta, da se bodo kardinali odločno uprli temu, da bi se še kedaj kaka svetna oblast vtikala v volitev papeža.

† **Misijonski škof pl. Anzer** je pred kratkim nagloma umrl v Rimu v avstrijskem zavodu Anima. Zadel ga je kap. Star je bil šele 52 let; rojen leta 1851. Po rodu je bil Nemec. Bil je od leta 1886. apostolski vikar v Južnem Šantungu na Kitajskem, kjer je bival in deloval celih 24 let. Važne cerkveno-politične zadeve so ga pripeljale zadnja leta večkrat v Evropo. Njegovo ime se je zadnje čase mnogokrat bralo in imenovalo. Zadnjič je prišel po ruski železnici skozi Sibirijo in Rusko v Rim v 17 dneh. Imel je s seboj svojega tajnika, kateremu je naročil, naj vzame s seboj sv. olje. In res ga je bilo mogoče samo še s sv. oljem prevideti. Bil je zelo zaslužen mož za misijone.

Beneški patriarh je imenovan monsignor Hallatini, doslej škof v Piacenci.

Škof v Tridentu postane ondotni kanonik, dr. Endrici.

Umrl je od kapi zadet 78 let stari škof dr. Karol Rimely v Neusohlu na Ogrskem.

Nuncij na Dunaju (papežev zastopnik) bo postal dosedanji nuncij v Bruselju, monsignor Granito di Belmonte. Rojen je bil v Neapolju in je knežjega rodu. Bil je kanonik v Neapolju, kjer je pridno posegal v javno življenje. Sodeloval je veliko pri dobroteljih napravah, pri organizaciji katoliške stranke in ustanovitvi katoliškega lista „La Liberta“. Potem se je posvetil cerkveni politiki, in bil kot tak poslan kot izreden papežev poslanec v Pariz in Petrograd. Kaže, da bo pravi mož, ki bo zastopal zadeve sv. cerkve pri avstrijski vladi. — V Lizabono (Portugalsko) pride kot nuncij msgr. Macchi, ki je bil doslej v Monakovem, in v Monakovo (Bavarsko) pride msgr. Caputo. V Haagu (Nizozemsko) pa monsignor Locatelli.

Prvo slovensko božjo službo na Dunaju — pridigo in litanije — so imeli v nedeljo Jezusovega imena ob pol treh popoldne v cerkvi svetega Antona, v XV. okraju, Pouthongasse 16.

Ljubljanski knezoškof so se podali v spremstvu župnika J. Videgarja iz Šentvida na Dolenjskem v Rim do sv. očeta.

Zlato mašo je zapel v nedeljo Jezusovega imena v ljubljanski stolnici preč. gospod kanonik

Janez Sajovic. G. zlatomašnik je še čvrst in gibčen, kakor kak novomašnik. "samo lasje so mu beli, kolikor jih je. Da bi še dolgo, dolgo maševal in gibal in delal, to želi iz srca vsak, kdor pozna dobrega g kanonika.

Premembe v ljubljanski škofiji. Za župnika v Cerkljah pri Kranju je imenovan č. g. Franc Dolinar, doslej župnik pri sv. Katarini; za župnika na Mirni č. g. Anton Kocjančič, doslej župnik na Gojzdu.

Pri sv. Antonu novem v Trstu je v nedeljo 3. jan. nastopil novi župnik g. Pederzolli. Zjutraj se je predstavil svojim slovenskim župljanom sam v slovenskem jeziku, ob desetih pa ga je g. kanonik Martelanc v italijanskem.

Za redovnice v Ameriko so se oglasila štiri dekleta, da so pripravljena iti tje na svoje troške. Odšle bodo v kratkem. Podale se bodo v Joliet, kjer je za župnika naš rojak č. g. Fran Sušteršič. Ondi bodo vstopile v samostan ubogih šolskih sester, kjer se bodo pripravile za vzgojo slovenskih otrok v Ameriki.

Z Goriškega. Evharistični shodi. V predzadnji številki vrlega „Bogoljuba“ z dne 10. decembra lanskega leta je bil zopet dopis iz Gorice, v katerem neimenovan g. dopisnik priporoča shode v čast presv. Rešnj. Telesu ter izraža željo oziroma mnenje, da bi bilo najprimernejše „za sedaj“, ko bi se v Gorici kot nadškofijskem mestu sestavil nekak odbor, kateri bi vso stvar v roke vzel in uredil.

Neimenovani gosp. dopisnik ima menda v mislih kak vseslovenski evharistični shod, h kateremu naj bi se zbrali Slovenci iz vseh pokrajin. Tako sem vsaj podpisani razumel oni dopis. [Mi smo razumeli, da g. pis. misli samo za goriško (nad)škofijo (Ur)] V tem oziru odgovarjam sledeče v blagohotno uvaženje:

Gorica — dasi nadškofijsko mesto — dosedaj nikakor ni primerna za vseslovenski evharistični shod, in to v prvi vrsti radi tega ne, ker smo pri nas na Goriškem, kar se tiče verskega življenja in novega gibanja, menda na najnižji stopinji med vsemi slovenskimi škofijami. K večjemu moremo izvzeti tržaško škofijo; tam je znabiti slabše kot pri nas, a v ljubljanski in lavantinski škofiji nas pa zelo zelo nadkriljujejo. Vzrokov zato ne moremo preiskavati. Žalostno dejstvo je, da je ravno goriška nadškofija na zadnjem slovensko-hrvatskem evh. shodu duhovnikov na Trsatu najslabše zastopana. Res je sicer, da so bile ravno takrat v Gorici duhovne vaje za duhovnike; vendar mislim, da bi jih bilo lahko ne-

koliko več prišlo na Trsat. Tako pa smo bili duhovniki, kolikor se nas je ravno udeležilo nad vse veličastnega shoda, kakor zgubljene ovce. Skoro malo sram nas je bilo (vsaj nekaterih), da nas je tako malo, in da smo tako pozabljeni! Na onem prvem hrvatsko-slovenskem evhar. shodu (meseca sept. l. 1902) se je sklenilo, da naj se prihodnji tak skupen evhar. shod vrši v beli Ljubljani kot središču Slovenije, pa tudi središču verskega življenja. Bratje Hrvatje so navdušeno obljubili, da pridejo v obilnem številu v Ljubljano. V Ljubljani torej bi se imel pretečeno poletje vršiti drugi hrvat-slov. evh. shod, a vršil se radi tega ni, ker je bila takrat v Ljubljani sklicana škofijska sinoda. Radi te sinode se je preložil evhar. shod na prihodnje leto. Upamo torej, da se bo to poletje gotovo obhajal.

Vprašam: Ali bi ne bilo bolj primerno, ko bi se k temu skupnemu hrvatsko-sloven. evhar. shodu duhovnikov povabilo tudi pobožno ljudstvo iz vseh slovenskih škofij, zlasti pa še iz naše goriške nadškofije? Naredilo bi se na ta način nekako skupno romanje; po evhar. shodu bi šli lahko skupno še na Brezje in Bled ter tudi celo na sv. Višarje in potem čez Laško nazaj

Na ta način bi vrnili našim unetim kranjskim bratom njih dvojni obisk. Kakor namreč znano, so bili oni pri nas že dvakrat; prvič samo na sv. Gori, drugič pa v Ogleju in na sv. Gori. — Toliko o skupnem evhar. shodu. Pa naj še kateri gospod kaj pove!

A poleg tega se zdi podpisanemu prav primerno in tudi zelo potrebno, ko bi se letos, (in sicer prej ko mogoče), zbrali v Gorici le Slovenci goriške nadškofije k evharističnemu shodu. Imamo gotovo veliko važnih reči, o katerih bi se bilo dobro malo porazgovoriti. Nekak načrt shoda bi bil morebiti tale:

Popoldne proti večeru v eni izmed goriških cerkvâ pozdravni govor, litanije z blagoslovom, potem pa skupna izpoved. — Drugi dan zjutraj zopet v cerkvi govor, sv. maša pred izpostavljenim Najsvetejšim in skupno sv. obhajilo. Nekoliko pozneje glavno zborovanje. — Popoldne ob 2. uri skupna, glasna molitvena ura, sklepni govor in blagoslov. Pri glavnem zborovanju bi lahko obravnavali več vprašanj; tako n. pr. bi bil na mestu razgovor o ureditvi bratovščine „Vednega češčenja“

g) udom škapulir, bratov, karmelske M. B. v bratovski ali farni cerkvi; onim, ki nosijo višnjevi škapulir; onim, ki nosijo beli škapulir v bratovski ali farni cerkvi, če molijo za osvobojenje sužnjev; h) udom Marijine družbe; i) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; j) udom družbe krščanskih družin; k) udom bratovščine za duše v vicah danes ali v osmini.

4. Četrtek, I. v mesecu Sv. Andrej Korzini. Popolni odpustek. a) Udom brat, presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi, če te ne morejo brez velike težave obiskati, pa v farni cerkvi. b) udom škapulirske bratovščine Karmelske M. b. v bratovski ali farni cerkvi.

5. Petek, I. v mesecu Sv. Peter Krst. in tov. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki gredo k izpovedi in sv. obhajilu, nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo v namen svetega očeta; udom brat, presv. Srca Jezusov. proti navadnim pogojem, danes ali pa v nedeljo; b) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa, kakor 4. dan t. m. c) udom 3. reda kakor 1. dan t. m.

7. Nedelja, I. v mesecu. Udom rožnivenške brat, trije popolni odpustki: 1.) če v bratovski kapeli molijo v namen sv. očeta; 2.) če so pri rožnivenški procesiji; 3.) če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim presv. R. Telesom. — Popolni odpustek tudi onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

8. Ponedeljek, Sv. Janež Mat. Popolni odpustek udom bratovščine z belim škapulirjem, če v bratovski ali farni cerkvi molijo za osvobojenje sužnjev.

11. Četrtek Sedem ustanovnikov servitskega reda Popolni odpustek v brat, žalostne M. B. s črnim škapulirjem, v bratovski ali farni cerkvi.

14. Nedelja Popolni odpustek v brat, z belim škapulirjem, kakor 8. dan t. m. V cerkvi, v kateri je danes in prihodnja dva dneva izpostavljeno presveto Rešnje Telo, dobi popolni odpustek vsak, ki opravi spoved in prejme sv. obhajilo in gre enkrat v cerkev počastit presv. Rešnje Telo in molit v namen sv. očeta.

19. Petek, Sveti Konrad iz Placencije. Udom 3. reda popolni odpustek, kakor 1. dan t. m.

21. Nedelja, Sv. Angela Mericija. Udom 3. reda popolni odpustek, kakor 1. dan t. m.

22. Ponedeljek, Sv. Margareta Kortonska. Udom 3. reda popolni odpustek kakor 1. dan t. m.

26. Petek. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa, kakor 4. dan t. m.

28. Zadnja nedelja v mesecu. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupaj molijo sv. rožni venec.

Opomba. Odpustke rimskih štacijskih cerkvá morejo dobiti: a) udje 3. reda v redovni cerkvi:

b) udje bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi, če te ne morejo brez velike težave obiskati, pa v farni cerkvi; c) udje bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; d) udje bratovščine prečist. Srca Marijinega v bratovski cerkvi; e) udje bratovščine sv. Rožnega venca v vsaki cerkvi, če molijo pri petih oltarjih, če jih pa ni pet naj tiste, kolikor jih je, obiščejo tolikrat, kakor da jih je pet; f) udje Marijine družbe v jezuitski cerkvi, kjer te ni, pa v katerikoli cerkvi, če molijo 7 „očenašev“, 7 „češčenamarij“ v namen sv. očeta; g) oni, ki nosijo višnjevi škapulir v cerkvi, v kateri je Marijin oltar; h) oni, ki nosijo beli škapulir v bratovski ali farni cerkvi, i) udje bratovščine za duše v vicah v bratovski ali farni cerkvi. — Dovolila pa je sveta cerkev za prvo, drugo in tretjo predpepelnično nedeljo: 30 let in 30 kvadragen; za pepelnično sredo in četrto postno nedeljo: 15 let in 15 kvadragen; za cvetno nedeljo: 25 let in 25 kvadragen; za vse druge dni v postu: 10 let in 10 kvadragen.

V molitev se priporočajo:

Namen sv. očeta za celi mesec svečan: *S Francoskega pregnani redovniki*. Za posamezne dni: 1. svečana: Sv. oče. 2. Marijine družbe, da bi v pravem duhu delovale. 3. Da bi Marijin jubilej mnogo dobrega sadu rodil. 4. Letošnji ženini in neveste. 5. Neki mladenič v dušnih in telesnih težavah. 6. Neka župnija. 7. Mnogo trpeča oseba. 8. Trpeči Makedonci. 9. Zmaga katoliške stvari. 10. Redovnice. 11. Neka slovenska družina v Ameriki. 12. Neka oseba v dušnih bridkostih. 13. Zatrtje slabih časnikov. 14. Ponižanje cerkvenih sovražnikov. 15. Spreobrnjenje grešnikov. 16. Predpustni norci. 17. Duh spokornosti. 18. Nesrečni pijanci. 19. Družba treznosti. 20. Na duši mnogo trpeča oseba. 21. Važna javna zadeva. 22. Zvestoba rimski stolici. 23. Slovenski škofje. 24. Duh molitve. 25. Da bi se Slovenci bolj uneli za sv. misijone. 26. Razprti bratje. 27. Da bi se še ondí ustanovile Marijine družbe, kjer jih ni. 28. Da bi taki opravili velikonočno spoved, ki je že dolgo niso. 29. Vsi našim molitvam priporočeni.

Naznanilo.

Odslej pošiljajte vse spise, dopise in darove na naslov: „Uredništvo „Bogoljuba“ v Zapogah, Pošta Smlednik, ker se je urednik tje preselil. Zadostuje tudi samó pošto zapisati. Izvenkranjci naj dostavijo: na Kranjskem.

Naznanilo.

Čujemo, da ste pričakovali 2. številke prej, kakor je izšla. A se ni zakasnela.

To se vam je zdelo le zató, ker smo prvo razposlali prej, kakor bi bila redno izšla. =====

Le pogledjte, da je na prvi številki zapisano: 14. januarja, in v zadnji številki lanskega letnika smo izrečno povedali, da druga izide 28. januarja.

— Kakor smo že rekli: List bo redno izhajal in pravočasno prihajal.

To številko so dobili tudi oni, ki lista še niso plačali. Prihodnjo bodo prejeli le oni, ki bodo do takrat plačali. Zato prosimo, da bi vsi, ki list želite prejemati, čim prej poslali naročnino.

Nekaterim pošiljamo le 2. številko na ogled, ker je 1. številka pošla. — A
===== če se naročé, bomo skusili postreči tudi s 1. številko. =====

Prihodnja številka izide v četrtek, dné 11. februarja.

IVAN KREGAR

pasár in izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Ljubljana, Poljanska cesta 15
(blizu Alojzijevejšča)

se priporoča v izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode in orodja

iz zanesljive kovine po uzorcih ali lastnem načrtu v poljubnem slogu. — Staro posodo popravi in prenovi, posreabri in pozlati; v ognju pozlatuje tudi strelovodne osti, vse po priznani najnižji ceni.

Po naročilu veleč. gospoda And. Čebaškega izvršil je za stolno cerkev ljubljansko krasen, bogato pozlačen in ornamentiran lestenec v renesančnem slogu.

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo Kneipovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni pijači.

Podpisani priporoča velečastiti duhovščini, kakor slavnemu občinstvu

čebelno-voščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe, gospodom trgovcem voščene zavitke, kakor

méd

za prodajo v škafih po 15, 20, 40 kg težkih prav po ceni. Za čebelarje izvrstni garantirani pitanec v škatljah po 5 kg à kg 60 kr., škatlja 30 kr., pošilja se po pošti proti povzetju ali predplačilu. Dobiva se méd v satovji in pitanec v škafih po 20—40 kg prav po ceni.

Za birme, Božič, Miklavža itd. prodaja se raznovrstna medenina na debelo in drobno.

Prodaja se tudi brinje, brinjevec liter gld. 1.20, medeno žganje liter po 1 gld. lastni izdelek.

Kupuje se tudi vsaki čas med v panjih, sočkah, kakor tudi vosek in suho satovje po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postreči

OROSLAV DOLENEC,

svečar in lektor, trgovina z medom in voskom,
Ljubljana, Wolfove ulice 10.

Marija Sattner

Ljubljana

Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr.
(Medijatova hiša)

se priporoča preč. duhovščini za

izdelovanje cerkv. paramentov

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgič. barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi radovoljno prevzame.